

[Duetoff]

grad nok lære, at man skal have lokale samarbejdspartnere ude i de dele af EF, man ønsker at samarbejde med, hvis vi overhovedet skal ind på markedet. Det ville være trist, hvis Danmark ikke fik brugt det indre marked.

Vi skal naturligvis fastholde en god og veluddannet arbejdsstyrke i Danmark, og det betyder, at efteruddannelsen og vores grundlæggende uddannelser skal være så gode som muligt, og det betyder naturligvis, at man ikke f.eks. ved en folkeskolereform skal sørge for, at kvaliteten i folkeskolen bliver lavere.

Nu kan en og anden måske undre sig over, at jeg her i en debat om arbejdsløshed står og snakker om EF og skole og A. P. Møller, men tingene hænger sammen, og jeg tror, at mange af arbejdsløshedsdebatterne i Danmark har lidt ved, at man ikke har taget nogle strukturdebatter og nogle fundamentale politiske debatter om, hvordan det danske samfund i bred forstand skal se ud. Det kan ikke hjælpe noget, at man tager arbejdsløshedsdiskussionen ud og bliver ved med at bruge den som en lappediskussion i stedet for at diskutere nogle af de ting, der faktisk er med til at skabe den arbejdsløshed, som vi har.

Vi har jo flere gange sagt, at vi vil gerne være Folketingets praktiske grise, og det har vi da også været omkring arbejdsløsheds tiltaget. Jeg er jo meget enig med fru Pia Christmas-Møller i en række af fradragssynspunkterne. Vi glæder os over, at vi den 19. januar skal til at diskutere fradraget for vedligeholdelse på boliger. Det har været noget, vi nu har kæmpet for i 20 år. Nu har vi da så fået tilskuddet, men det kunne også være, vi kunne få et fradrag ud af det.

Byfornyelse er også vigtig, ekstra investeringer – lige meget om hr. Poul Nødgaard kan lide dem eller ej – er efter vores opfattelse også vigtige. Og endelig er vi også tilhængere af indslusningsløn og mener, at det er et problem, vi er nødt til sammen med arbejdsmarkedets parter at kigge på.

Jeg vil nok sige, at hvis jeg var arbejdsløs – det kan jo være, jeg bliver det ved lejlighed, det er der jo ingen der ved – ville jeg nok undre mig over den debat, der var i efteråret, hvor alle rendte rundt og fortalte om, hvor vigtigt det var med en arbejdsmarkedsreform og nogle omlægnings, og vi havde Zeuthenrapporten og alle de her forskellige ting. Det var me-

get pinligt, at der ikke kom noget resultat ud af det, og jeg mener bestemt, at arbejdsministeren skal skynde på – ikke skønne på, men skynde på – at vi får den diskussion så hurtigt som muligt. Det er ikke så meget finansieringssiden, for den kan det godt være der er nogle ideologiske undertoner i. Det er det, at mennesker ikke skal tvinges til at gå arbejdsløse i måned efter måned, fordi det er nogle stive systemer, vi har. Det er helt urimeligt.

Arbejdsløshedens psykologiske problem er efter vores opfattelse bestemt det værste. Vi har foreslået 25.000 kr. som det beløb, man kan tjene ved siden af, når man er langtidsarbejdsløs, og det vil vi gerne stadig væk holde fast i. Og vi er så også nødt til at sige – og det skal være min slutbemærkning – at al den snak om fuld beskæftigelse og om, at det kan vi klare, og nu gør vi i løbet af et år eller to alle de her ting, som vi også har hørt i dag, og som vi ellers hører i den daglige politiske debat fra mange forskellige sider, tror vi stadig væk ikke på.

Vi tror ikke på, at man med traditionelle midler kan få alle i arbejde på et tidspunkt, hvor den tredje verden begynder at producere varer til os, hvor Østeuropa skal hjælpes op osv. Vi tror på, at der er to instrumenter, man er nødt til at bruge for at komme arbejdsløsheden til livs. Og det er for det første orlovsordninger og nedsat arbejdstid, og dér ved SF godt, at er der to, der står sammen i dansk politik i det spørgsmål, så er det SF og CD, og det er vi godt tilfredse med.

Det andet, man er nødt til at tage med ind, er, at vi er nødt til at genoplive supplerende dagpenge. Det er ulogisk, at man på den ene side tvinger mennesker til at arbejde for meget og på den anden side tvinger andre til at gå helt ledige, når mennesker rent faktisk går rundt og siger: Vi to mennesker vil gerne dele et fuldt job og en fuld understøttelse, dele midt over og tage en halv tid hver. Jamen hvad er det for noget snak, at de mennesker ikke skulle have lov til det?

Jeg ved godt, der var misbrug i sin tid, men for at komme nogle forholdsvis få misbrug til livs har man ødelagt et system, der effektivt kunne være med til at bringe mange mennesker ud af den psykologiske klemme, de står i på grund af arbejdsløsheden. Og derfor er vi altså nødt til at tage den diskussion op igen.